

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

Titulus I. De summa Trinitate, & fide catholica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

SEPTIMI DECRE- TALIUM LIBER PRIMUS.

TITULUS I DE SUMMA TRINITATE, ET FIDE CATHOLICA.

PAULUS QUARTUS.

Trinitatem personarum in unitate substantiae, Christi divinitatem, ejusque de Spiritu, Santo in utero virginis Mariae conceptionem profiteretur fides Catholica.

CAPUT I.

Vm quorundam hominum pravitas atque iniqüitas eo usque nostris temporibus processerit, ut ex illis, qui à catholica fide aberrant & deficiuntur, plurimi quidem non solum diversas heres proferent, sed etiam ipsius fidei fundamenta negare proualent, & eorum exemplo malos in interium animos deducant: Non cupientes, pro nostro pastorali officio & charitate hujusmodi homines, quantum cum Deo possimus, à tam gravi & perfidi errore avocare, ac ceteros, ne in talem impietatem labentes paterna ferventer admovere: omnes & singulos, qui hæc enuntiaverunt, dogmatizaverunt, vel crediderunt Deum omnipotentem non esse Trinum in persona, & in composta omnino individua que unitate substantie, in unum usque simplici divinitatis essentia. Aut Dominum nostrum Iesum Christum non esse verum Deum eiusdem substantie per omnia cum Patre, & spiritu Sancto, aut eundem secundum canem non esse conceptum in utero beatissime semper virginis Marie de Spiritu Sancto, sed sicut ceteros homines ex semine Iesu. Aut eundem Dominum ac Deum nostrum Iesum Christum non subiisse acerbitissimam crucis mortem, ut nos à peccatis & aeterna morte redimeret. & Patri ad vitam aeternam reconciliaret. Aut candem beatissimam virginem Mariam non esse veram Dei matrem, nec perficie semper in virginitatis integratitate, ante parum ieiucet, in partu, & per petuum post partum, ex parte omnipotenter Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Apostolica auctoritate requisitione & monemus, quatenus infra spatium trium mensium à publicatione presentium in Romana Curia, quoad residentes in ea, modo infra scripto, extra eam vero, quoad alios in illa non residentes, modo & forma per diecęfanos statuendis facienda, incipiendum, quos pro primo, secundo & tertio, ac perennipotio termino, ac mitione canonica eis & eorum cuilibet antagonum, ab eorum assertione, dogmatibus, & credulitate hujusmodi, ac quibususcum aliis in fide predicta erroribus, in quos haecenus lapi sunt, relipue, & ad unitatem ecclesie redeundo, affectiorum

a L. 1. l. 2. § 1. Cœd. Vigil. advers. Eutych. b Antidicomitis, intelligit: Epiphanius, lib. 3. Chrysostom. 2. heret. 78. l. 2. § 3. Cœd. 2. 2.

Eugenius IV. In Concilio Florentino.

Fidei & religionis Christianae assertio nostra aduersus Graecos ranunculam, de professione Spiritus Sancti à Patre & Filio, & de religione doctrina Catholica capitulo.

CAP. II.

Convenientes Latini & Graeci in hac sacrosancta Oecumenica Synodo magno studio invicem usi sunt, ut inter alia etiam articulus ille de divina Spiritus Sancti processione, summa cum diligentia & assidua inquisitione discuteretur. Prolatis vero testimonio ex divinis scriptis, plurimisque auctoritatibus anteriorum Doctorum orientalium & occidentalium: aliquibus quidem ex Patre & Filio, quibusdam vero ex Patre per Filium procedere dicentibus Spiritum sanctum, & eandem intelligentiam aspiciens omnibus sub diversis vocabulis. Graeci quidem alteriusrum, quod id, quod dicunt

a Graeci negantes professionem Spiritus Sancti à Patre & Filio contra Latinos & quatuor concilia. l. 1. § 4. Cœd. maximus turbas in ecclesia excitarunt. Vid. Hug. Etierianum. Albin. in Symbolo & lib. huius argumenti.

LLII 3

3
Spiritu Sancto ex Patre procedere, non hac mente proferunt, ut excludant Filium: sed quia eis videbatur (ut ajunt) Latinos afferere Spiritum Sanctum ex Patre & Filio procedere tanquam ex duobus principiis & duabus spirationibus, ideo abstinuerunt a dicendo, quod Spiritus Sanctus a Patre procedat & Filio. Latinos vero affirmaverunt non le haec mente dicere Spiritum Sanctum ex Patre Filioque procedere, ut excludant Patrem, quin sit fons atque principium totius Deutatis (Filiis scilicet, ac Spiritu Sancto) aut quod id, quod Spiritus Sanctus procedit ex Filio, Filius a Patre non habeat, sive quod duo ponant principia, seu duas spirations: sed ut unum tantum afferant esse principium unicamque spirationem Spiritus Sancti, prout haec tenus afferuerunt. Et cum his omnibus unus & idem eliciatur veritatis sensus, tandem in infra scriptam sanctam & Deo amabilem codem sensu eadem mente unionem unanimiter concordarunt & contemperunt. In nomine eius Sancte Trinitatis, Patris & Fili, & Spiritus Sancti, hoc sacra universali approbante Florentino Concilio diffinimus, ut huc fidei veritas ab omnibus Christianis creditur & suscipiat, siue omnes profiteantur, quod Spiritus Sanctus ex Patre & Filio aeternaliter est, & essentiam suam in unum esse subficiens habet ex Patre simul & Filio & ex unoque aeternaliter, tanquam ab uno principio, & una spiratio procedit. Declarantes quod id quod sancti Doctores & Pares dicunt ex Patre per Filium procedere Spiritum Sanctum, ad hanc intelligentiam rendunt per hoc significavit Filium quoque esse secundum Grecos quidem, caulan secundum Latinos vero, principium subficiens Spiritus Sanctus sicut & Patrem. Et quoniam omnia que Patris sunt, Pater ipse imigenitus Filio suo gignendo dedit, prout est Patrem, hoc ipsum, quod Spiritus Sanctus procedit ex Filio, ipso Filio a Patre aeternaliter habet, a quo etiam aeternaliter genus est. Diffinimus insuper explicationem verborum illorum, Filioque, veritatis declaranda gratia & immunitate tunc necessitate, sicut & rationabiliter symbolo suscepimus.

Idem ibidem.

Eucharistie Sacramentum, penitentia & bonorum operum merita, suffragia Ecclesiastica, sedu Romana primatissima, & Apostolicam successionem prefite Orthodoxie religio.

CAP. IV.

Diffinimus & declaramus in azymo a, sive fine fermento pane triticum, corpus Christi veraciter confici, sacerdotesque in altari ipsorum, Domini corpus conficer debet, unumquemque feliciter iuxta Ius ecclesiae occidentalis sive orientalis confidetur. Item sive penitentia fructibus de commissis satisfecerim, & omnis, eorum animas peccatis purgari, & ut a peccatis huiusmodi releventur, & proficieantur ad futuram salvificam sacrificia, & orationes & elemosynas, & alia pietatis officia/ quia a fidibus pro aliis fidibus fieri conseruerunt secundum Ecclesias instituta. Illorumque animas qui post Baptisma suscepimus nullam omnino peccati maculam incurserunt, illas etiam quae post contrafactum peccati maculam, vel in suis corporibus, vel eidem ex parte corporibus, prout superius dictum est, sunt purgatae, in eorum mox recipi, & inueniri clare ipsum Deum trinum & unum sicut est, pro meritorum tamen diversitate aliam, alia perfectius. Illorum autem animas qui in actuali mortali peccato, vel solo originali decadunt, mox in infernum descendente, peccatis tamen disparibus puniendas. Item diffinimus sanctam Apostolicam fedem, & Romanum Pontificem in universum orbem obtinere prima-

a. Ambrosius lib. 4. c. 4. de Sacram. Damascenus, lib. 4. c. 1. & Oratio, fid. Thesphyl. ad 10. c. Ioan. Cypri. Cateches. v. 1. i. 3. Cyp. serm. de laeti 6. v. 6. l. 7. in p. C. ed.

tum, & ipsum Ponitificem Romanum confirmare Petri Principis Apolloton, & Iurum Catholicum, roriusque Ecclesia caput, & tandem Catholicum patrem ac doctorem constituit, & ipsa a beato Iusto, pacem, regendi ac gubernandi universitatem tradidit esse, quemadmodum etiam in legibus canonibus conciliorum, & in facies canonibus conciliorum venerabilium Patriarcharum, & Patriarcharum Constantinopolitanorum secundus sit post Iustinianum Ponitificem, tertius vero Alexander, quartus autem Antiochenus, & quintus Hierosolymitanus, sextus videlicet omnibus privilegiis & iuribus coronatus.

Pius IV. in Concilio Tridentino.

Transversi ad beneficia & dignitatis Ecclesie appropria ordinis & instituti, fides profiteantur, & praefixa fidei & iuramenti praesertim.

CAP. V.

I*n*junction nobis Apolloton servitum efficiuntur, ut ea quae Dominus omnipotens, ad prouinciales sue directiones, sanctis Patribus in ecclesia congregatis divinitus inspirare dignatus est, quod gloria & gloriatur inunctur ex eo progressus. Itaque iuxta a Concilio Tridentino expressum annales, quos deinceps Cardinalibus & Apollotonis presbici, vel quibus de illud impedimentois, conscientibus, & alios quibusunque beneficioribus, publicam orthodoxam fidei professionem, iuxta Romanam Ecclesie obedientia permanenter posse & jurare teneantur: Nos volunt etiam per quibus quibus de Monasteriis, Conventibus, Domibus, & quibusunque locis regularium erorumque in omnibus, etiam Missis quamcumque nomine de fidei providebimus, idem servatis, & ad hoc communione fidei professio uniformiter ab omnibus respondeant, & certa illius scientia quibus modis, & litteris sollicitudinis partes in hoc alio manu deflorari, formam ipsius praefitentis annoceant, & ubique geoptrum per eos ad quos ex deinceps Concilio, & alios praedictos spectat, recipi, & depositari, sub preciosis per Concilium ipsum in constitutis, iuxta hanc, & non aliam formam proficieant nisi foliamentis diversi, praincipio mandatis, honesto & sub tenore: Ego N. firma fide credo & credidimus & singula, que continentur in symbolo fidei, & sancta Romana Ecclesia utrum, videlicet Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem omnium & vivificantem omnium & invicibilium, & in sanctum Iesum Christum filium Dei unigenitum, & patre natum ante secula. Deum de Deo, natus inde, Deum verum de Deo. Genitus, & consubstantialis Patri, per quem omnia facta sunt. Quapropter nos homines, & proper nobis fidei & credendi de celis, & incansans eis de spiritu sancto Mariae virgine, & homo fidelis eis. Credimus enim pro nobis sub Pontio Pilato, patre, & legipalme. In resurrectio terreni die secundum scripturas. Exaltatus in celum, sedet ad dexteram patris. Ex isternum regnus ei iudicare vivos & mortuos, cuius regni non cessabis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, & fratrem qui ex Patre, Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simili ad oratum, & conglorificatur, qui loquens per

a. Concil. Trident. fol. 22. cap. 2. confirmatis illis omni, non de Theologia, sed de iurisfeccia, Meticia, & Pragmatica, prout per promovendum in orbe Rom. scripta & data est. Hoc est maxime Trident. inf. de Magistris. & Doctor. 1691.

Prophetas. Et unam Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissione peccatorum: Et expecto resurrectionem mortuorum. Et viae venturi scali. Amen. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquiasq; euangelicis Ecclesie observationes & constitutions, summissime admitto, & amplexor. Item sacram scripturam littera cum sensu: quem temnit, & tenet sancta mater Ecclesia, cujus est iudicare de verbo sensu, & interpretatione sacram scripturarum, admitto, nec eam unquam nisi iuxta unanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Prosterno quoque, scriptum esse vere & proprie sacramenta nova legis, a Iesu Christo domino nostro instituta, quae ad salutem humani generis, licet non omnia sanguis necessaria, feliciter baptizamus, Confirmationem, Eucharistiam, Penitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, Matrimonium: illaque gratiam conferre, & ex his baptismum, Confirmationem, & Ordinem, sine fastigio certior non posse. Recepimus quoque, & approbatos Ecclesie Catholicae ritus in supradictorum omnium sacramentorum solemni administratione recipio, & adiungo omnia & singula que de peccato originali, & deiustificatione in faciendo Trid. Synoda definita & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor paternis Mitis offerri Deo verum, proprium, & propriationum sacrificium pro viris & defunctis: argue in sanctissimo Eucharistia Sacramento esse vetere, realiter & substantiale corpus & sanguinem, una cum anima, & divinitate Domini nostri Iesu Christi, fierique conversionem totius substantiae vini in sanguinem: quam conveniens Ecclesia Catholica Eucaristiam transubstantiationem appellat. Fatoe etiam sub altera tantum specie totumque integrum Christum, verumque Sacramentum. Confitant teneo Purgatorium esse, animasq; bideteras fidelium suffragias juvare. Similiter & famulas una cum Christo regnantes, venerandas, atque invocandas esse, & eos orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero, imagines Christi, ac Deliciae sancte virginis, nec non alios um Sanctorum habendas & reverendas esse, atque debitos honorem, ac venerationem impetrantem. Indigenarum enim ponebamur a Christo in Ecclesia residere, sicut illarumque utrum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiastum matrem, & magistrorum agnolco. Romano-ponitici, Beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario, veram obedienciam spondeo, ac iuro. Cetera item omnia à Fatis Canonibus, & concordia Concilii, ac principiis a facio fanta Tridentina Synodo tradita, diffiniri, & declarata indubitate rectio atque profector, sumique contra omnia: atque heretiq; quacunque ab Ecclesia damnatas, & reprobata, & anathematizatas; ego pariter damna, rejecio, & anathematizatio. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in praefatis sponte profector, & veracierte, candem integram & immutatam usque ad extremum vitæ spiritum constantissime, Deo adjuvante tenere & confiteri, aque à meis subdito, et illis, quorum cura ad mea munera meo spebam, duci, doceo, & prædicari, quantum in me erit, cūrsum. Rom. Idib. Novemb. 1564.

TITVLVS II. DE RESCRIPTIS, ET MANDATORIIS Apostolicis.

Innocentius VII L. cap. 10. de rebus in
Rescriptum. & mandatorum Apostolicorum executionem
impedientibus, quibus penitentia corrumpitur.

CAP. I.

O mnes personæ tam seculares quam regulares, contra quas in Curia Romana causa de jure vel confutacione committunt, vel in futurum tam per appellationem seu devolutionem ad illam, aut alias quomodolibet committentur, & quæ citationes in viu commissionum Apostolicarum decretas vel decrendas, aut quavis alia mandata, seu scripta Apostolica, & iustitiam vel gratiam continentia, quo minus iusta illorum tempore executioni demandenter, per se vel per alium seu aliis directe vel indirecte, quovis quis sit colore impedit, surimpedit facere, seu clericis ut beneficia Ecclesiastica renuntiant, aut iuri in illis ibi competenti cedant, vel ut a prosecutione causarum, & iurium huicmodi delinquent, mandari facere praesumant, aut pro illicis impedientis, & remunandi, ad Principes seu Officiales seculares, publice vel occulte, per se vel alium, quovis quacunque colore secundum habuerint, causam perdimere, & omne justum in posteriori, quam possessorio, in re vel ad rem de qua agitur, eis comparent, eo ipso amittant, & ad beneficia sic renuntiata obtinendum inhabentes exstant.

Aliæ vero personæ Ecclesiasticae, tenet etiam seculares, quas causa huicmodi non tangit, exceptum citatiōnum huicmodi, aut aliorum quorumcumque mandatorum, seu referitorum, & provisionum Apostolicarum, ut praemittantur, impeditentes, aut impedientibus huicmodi, auxilium, consilium, vel favorum, publice vel occulte, directe & indirecte praetant, quicunque que conditiones vel praemittentia existant, & hanc excommunicacionis eo ipso incurvant, a qua (pateretur in mortis articulo constitutis, & latusfactione prævia) ab alio quam a Romano Pontifice pro tempore existente, & canonice intrante, absolutionis beneficiū nequeant obtinere.

Norabit vero, siue tabellione publici prædicti, quæ executionibus chartiorum & mandatorum, se provisionum huicmodi facientis, aut quo minus sicut inhibitionibus, requisiū furent, instrumenta publice delinet ad instaurandam intercessione habentium, seu incertis prætentendum (famfacto tamen de congrualitato) conficeret reculaverint, perjuri peccatum incurvant, ac executionem offici tabellionis amittant, hancque infames eo ipso, & corum instrumentis siue scripturis publico podium per eos super rogatibus potest faci, & conficiendis, donec ab huicmodi reatu perjurabulatione & infamia abficiendum obtrahent, nulla fides in iudicio, vel extra adhibeantur. Datum Rom. oct. Cal Feb. Ann. 1491.

Leo Dedicatio.

Statuta & ordinaciones quæ sunt in inferiori secundum rescriptum & incremento Apostolicarum, nullam sunt origo, interea.

Cap. II.

Leot fecit, record. Bonifacius Papa IX. predecessor noster, as quem fide dignorum relatione pervenierat, quod certi Prelati, quibus p[ro] memoria vibamus Papa VI. etiam predecessor noster concesserat, ut in eorum civitatibus & dioecesis executio literarum Apostolicarum fieri non posset, nisi littera ipsa Prelatis ipsi, aut eorum officialibus prius exhibita, & per eos approbatas forent, & coram Prælatorum officiales in confutacionem deduxerant: aliqui vero præterea statutorum provincialium, seu syndicalium etiam servabant, quod nullus literas Apostolicas huicmodi exequi auderet, nisi postquam Prælati, seu officiales ipsi per suas

a. Diversi rescriptorum: Inscriptio, c. prefatis, c. scripturatis, c. super literis, d[icitu]r. Gratia, c. gratia, d[icitu]r. script. in b. & Clemen. grat. ead.

LLII 4